

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
13/15

Vår ref.
14/8039 - EME

Dato
26.1.2015

Høring - ny postlov og ny postforskrift

Vi viser til Samferdselsdepartementets (SD) brev 22.10.2014 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har følgende merknader:

1. Vedrørende digital posttjeneste

Generelt fører utbredt bruk av sikre digitale posttjenester til mer effektiv og sikrere samhandling, samtidig som det motvirker spredning av sensitiv informasjon. Vi er positive til at lov- og forskriftsforslagene ikke tar stilling til valg av teknisk løsning. Slike vurderinger vil nødvendigvis endre seg over tid. Vi mener likevel at SD med fordel kan presisere hva som ligger i begrepet «forsvarlig sikkerhet».

Til SDs videre arbeid med sikker digital posttjeneste, ønsker vi å peke på noen utfordringer:

- Faren for at personlig informasjon kommer en tredjepart i hende; tilbydere av digital post kan, enklere enn tilbydere av ordinære posttjenester, få tak i innhold i forsendelser. Slik tilgang til forsendelsenes innhold må hindres. Selv om tjenestetilbyder ikke kan lese korrespondansen, bør det stilles krav til sikkerheten rundt informasjonen som lagres digitalt hos tjenestetilbyderen.
- Løsningenes sikkerhetsnivå må være avstemt med sensitiviteten til de forsendelsene som skal sendes. For eksempel bør det være et høyt sikkerhetsnivå dersom forsendelsen inneholder PIN-koder til kredittkort, personnummer etc.
- Forslaget til postforskriften § 18 om krav til sikker digital posttjeneste setter krav om entydig identifikasjon ved innlogging. Kravet om entydig identifikasjon bør

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4a
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Elin M Elverhøy
22 24 55 29
elin.elverhoy@jd.dep.no

etter vårt syn presiseres nærmere, for eksempel ved å knytte kravet opp mot annet regelverk om autentisering. Det bør videre vurderes om det kun skal åpnes for bruk av nasjonal eID, eller om brukeren skal kunne legge inn sperre på hvilken ID brukeren selv ønsker å benytte.

Nasjonal Sikkerhetsmyndighet er selvstendig høringsinstans. Deres innspill, som nasjonalt fagmiljø for IKT-sikkerhet, vil være viktig å se hen til i det videre arbeidet med digital postkasse.

2. Vedrørende hjemler for politiet, utstedelse av politiattest mv.

Gjeldende postlov § 13 tredje ledd om at taushetsplikten ikke er til hinder for at politiet undersøker om en postsending inneholder narkotika uten å åpne den, videreføres ikke i forslaget til ny postlov. JD er av den oppfatning at det bør videreføres en eksplisitt hjemmel i postloven for politiet til å undersøke postsendinger for narkotika og farlige stoffer.

Etter forslaget til postloven § 33 første ledd skal det kreves ordinær politiattest ved tilbud om stilling som medfører behandling av eller tilgang til postsendinger eller innholdet i sikker digital posttjeneste. For ansettelse i særlig betrodde stillinger kan det kreves uttømmende og utvidet politiattest. Vilåret om særlig betrodde stillinger er uklart, og det må reguleres mer konkret i postforskriften hva som er ment å ligge i vilåret. Det er etter vårt syn ikke tilstrekkelig at enkelte eksempler på særlig betrodde stillinger fremgår av merknadene til lovbestemmelsen.

Forslaget til postforskriften § 17 om politiattest lister opp hvilke straffebud som skal anmerkes på politiattesten. Denne bestemmelsen må oppdateres med henvisninger til bestemmelser i straffeloven 2005. Vi ber om at dette gjøres etter mal i JDs brev til alle departementene 17. februar 2014 om endring av hjemler for utstedelse av politiattest som følge av iverksetting av ny straffelov, dvs. at de tilsvarende bestemmelser i ny straffelov *tilføyes* bestemmelsene i straffeloven 1902. Av hensyn til at det vil være nødvendig med omfattende tilpasninger i politiets systemer som følge av iverksetting av ny straffelov, ber vi om at vi blir oversendt forslag til revidert bestemmelse så snart dette foreligger.

Etter forslaget til postforskriften § 21 om adgang til utleveringspostkasse fremgår det at myndigheten kan sette vilkår for tillatelse for adgang til avlåste utleveringspostkasser eller postboksanlegg, blant annet vilkår om politiattest ved ansettelser. Etter forslaget til postloven § 33 er krav om politiattest obligatorisk ved tilbud om stilling som medfører behandling av postsendinger mv. Slik vi ser det er det derfor ikke behov for en hjemmel til å stille vilkår om at det skal kreves politiattest ved ansettelse, da kravet om fremleggelse av politiattest ved ansettelse følger av loven selv.

I NOU 2013: 9 *Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer (politianalysen)* er det påpekt at norsk politi har et meget bredt spekter av oppgaver, og at deler av oppgaveporteføljen bidrar til å trekke oppmerksomhet og ressurser bort fra kjerneoppgavene med å beskytte borgerne og bekjempe kriminalitet. Politiets oppgaver vedrørende skjønn er blant de oppgaver som i utredningen anbefales vurdert for overføring til andre. JD ber om at dette tas i betraktning i det videre lovarbeidet (utkastet til ny postlov § 58); vi vil komme tilbake til SD om den aktuelle problemstillingen.

3. Lovtekniske kommentarer

En rekke steder i lovutkastet er myndigheten gitt hjemmel til å «*gi forskrifter og treffe enkeltvedtak*» på ulike områder. Denne formuleringen går igjen, og kompetansen er i noen tilfeller lite spesifikt angitt. Det er uklart for oss hvor nøye gjennomtenkt behovet for hver enkelt hjemmel er, og hvor nøye gjennomtenkt det er hvilke nærmere spørsmål hjemlene gir grunnlag for å regulere. Det gjelder f.eks. hjemmelen i § 31 siste ledd. Det kan derfor være grunn til å gå igjennom disse formuleringene på nytt, og vurdere dette nærmere.

Når det gjelder definisjonene i § 4, synes det som det er lite samsvar mellom definisjonen av «*posttjeneste*» i § 4 nr. 1 og definisjonen av «*sikker digital posttjeneste*» i nr. 8.

Formuleringen som er foreslått i § 18 annet ledd («*Frimerker skal ikke utformes slik at de fremstår som støtende for personer eller stater, eller er av politisk karakter*») reiser noen spørsmål. Uttrykket «*støtende*» er utpreget skjønnsmessig. Uttrykket «*av politisk karakter*» omfatter svært mye, også avbildning av en del nasjonale symboler og viktige personer i landets historie. Jubileumsfrimerkene som ble utgitt i forbindelse med 200-årsfeiringen av Grunnloven kan være et eksempel på frimerkemotiver som språklig betraktet er «*av politisk karakter*». Spesialmotivene gir lite veiledning når det gjelder hvordan de begrensningene som § 18 annet ledd legger på utformingen av frimerker, skal forstås. De begrensninger på utformingen av frimerker som følger av Verdenspostkonvensjonen, bør fremgå tydeligere. Formuleringen som er foreslått i § 18, synes å gå lenger enn det som er nødvendig etter Verdenspostkonvensjonen artikkel 8, jf. blant annet formuleringen i konvensjonens artikkel 8 nr. 5.4 om at frimerkemotiver ikke skal være av politisk eller støtende karakter «*in respect to a person or a country*».

Fremgangsmåten for endring av det offentlige postnummersystem, jf. § 38, bør muligens tydeliggjøres ytterligere. Forholdet mellom de krav til prosessen som følger av bestemmelsens første ledd og dens annet ledd, kan uttrykkes klarere. I annet ledd heter det at «*Endring kan tidligst gjennomføres seks måneder etter at enkeltvedtak om endring er fattet, med mindre annet besluttes av myndigheten.*» Sett i sammenheng med hvordan første ledd er formulert, og den høringsprosessen som det der er gitt anvisning på, kan det oppstå en viss usikkerhet om hva som er utgangspunktet for beregning av fristen på seks måneder. Vi er også usikre på om det er tilsiktet at det i § 38 fjerde ledd heter at myndigheten kan «*gi forskrift og fatte enkeltvedtak om det offentlige postnummersystemet*», mens det i annet ledd kun er referert til «*enkelvedtak*» om endring.

For øvrig gjør vi oppmerksom på at det ser ut til å ha skjedd en feil eller forskyvning i overskriften til denne bestemmelsen i spesialmotivene. I overskriften heter det «*Til § 35*», der

det er § 38 som er omtalt.

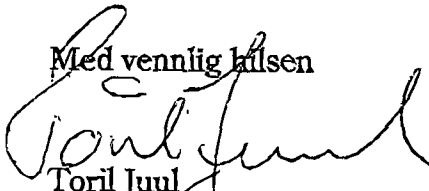
Når det gjelder § 46, er det ikke omtalt i spesialmotivene hvordan bestemmelsen forholder seg til forvaltningsloven § 15.

I § 50 annet ledd heter det at tilbakekall eller oppsigelse som hovedregel får virkning «*ett år etter at det er gitt forhåndsvarsel etter forvaltningsloven*». Dersom brudd på vilkår utgjør en «*overhengende fare for at tilbud om leveringspliktig posttjeneste ikke opprettholdes*», skal tilbakekall imidlertid få «*umiddelbar virkning*». Vi antar at man har vurdert det slik at det er formålstjenlig å måtte foreta et valg mellom to såpass forskjellige alternativer. Hvis ikke det ligger særlige grunner bak denne løsningen, er det kanskje mer hensiktsmessig med en mer fleksibel formulering for de tilfellene hvor det ikke er ønskelig å vente et helt år.

4. Forholdet til Svalbard

Forslag til ny postlov er foreslått gjort gjeldende for Svalbard. I den forbindelse minner vi om at det i Polarutvalgsinstruksen fremgår at alle forslag til nye lover og forskrifter skal legges frem for Det interdepartementale polarutvalget. Vi ber om at det tas kontakt med departementets Polaravdeling om dette.

Med vennlig hilsen

Toril Juul
seniorrådgiver

Elin M Elverhøy
seniorrådgiver